

3-TOM, 3 - SON
SUN'IY INTELLECT- KELAJAKNI SHAKLLANTIRAYOTGAN
TEXNOLOGIYA

Isroilova Farangiz Turg'un qizi

Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili) yo'nalishi talabasi

Ilmiy rahbar: Qurbonova Gulnoza Abduholiq qizi

Termiz davlat pedagogika instituti

Amaliy ingliz tili kafedrası katta o'qituvchisi

gulnozaqurbonova@mail.ru

Annotatsiya: Ushbu maqola sun'iy intellektning jamiyat va texnologiya rivojiga ta'siri haqida so'z yuritadi. Unda sun'iy intellektning turli sohalarida- tibbiyot, talim, sanoat va kundalik hayotda qanday inqilobiy o'zgarishlar olib kelayotgani tahlil qilindi. Maqolada ushbu texnologiyaning ijobiy jihatlari, xususan avtomatlashtirish, mehnat unumdorligini oshirish va yangilik yaratish jarayonlarini tezlashtirish kabi afzalliklar yaratiladi. Shu bilan birga, sun'iy intellektning kutilayotgan xavflarni ish o'rinlarining kamayishi, axloqiy muammolar va kiber-xavfsizlik tahdidlari ham muhokama qilinadi. Maqola zamonaviy texnologiyalar rivojini o'rganayotgan mutaxassislar, tadqiqotchilar va keng kitobxonlar uchun dolzarbdir.

Kalit so'zlar: sun'iy intellekt, texnologik, taraqqiyot, avtomatlashtirish, kelajak, inovatsiya, tibbiyot, ta'lim, sanoat, kiberxavfsizlik, axloqiy muammolar.

Hozirgi kunda texnologik taraqqiyot nihoyatda katta tezlik bilan rivojlanib bormoqda sun'iy intellekt esa bu jarayonda eng ilg'or va istiqbolli yo'nalishlardan biri sifatida e'tirof etilmoqda. Sun'iy intellekt faqatgina ilmiy fantastik filimlarni mavzusi emas, balki real hayotning ajralmas qismiga aylanib bormoqda. Kelajakda esa sun'iy intellekt yanada rivojlanib, jamiyat taraqqiyotida yanada katta hissa qo'shish kutulmoqda. Ushbu maqolda sun'iy intellektning bugungi kundagi ahamiyati uning imkoniyatlari va kelajakdagi istiqbollari haqida batafsil so'z yuritamiz. Bu texnologiyaning rivojlanishi insoniyat hayotini o'zgarishi mumkin? Sun'iy intellekt bizga qanday imkoniyatlar yaratadi va qanday muamolar tug'dirishi mumkin? Ushbu

3-TOM, 3 - SON

savollarga javob topish uchun sun'iy intellektning hozirgi va kelajakdagi ta'sirini chuquroq o'rganamiz.

I.Sun'iy intellektning imkoniyatlari va qo'llanish sohalari¹

Sun'iy intellekt texnologiyalari bugungi kunda quydagi sohalarda keng qo'llanilmoqda

Tibbiyotda: Kasaliklarni erta aniqlash, davolash usullarini optimallashtirish va individual tibbiy maslahatlar berishda SI muhim rol o'ynamoqda.

Ta'lim: Javoblarning o'zgarish darajasini tahlil qilish, individual o'quv rejalari tuzish va masofaviy ta'lim platformalarini takomillashtirishda SI texnologiyalari yordam beradi.

Moliya: Kredit xafini baholash, firibgarliklarni aniqlash va investitsiya strategiyasini ishlab chiqishda SI algoritmlari qo'llaniladi.

Transpot: Avtanomtranssport vositalarini boshqarish, yo'li harakatini oqimini optimallashtirish va logistika jarayonlarini samarali boshqarishda SI qo'llaniladi.

O'zbekistonda sun'iy intellektni rivojlantirish strategiyasi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2024-yil 14-oktyabrda „Sun'iy intellekt texnologiyalarini 2030-yilga qadar rivojlanish strategiyasi” tastiqlandi. Ushbu strategiya quydagi maqsadlarni o'z ichiga oladi.

Iqtisodiy ko'rsatkichlar: 2030-yilga kelib SI asosida yaratilgan dasturni mahsulotlar va xizmatlar hajmini 1.5 milliard AQSH dollariga yetkazish.

Davlat xizmatlari: Yagona interaktiv davlat xizmatlari portalida SI asosida ko'rsatilayotgan xizmatlar ulushi 10% yetkazish.

Ilmiy tadqiqotlar: SI yo'nalishida faoliyat yurutuvchi ilmiy laboratoriyalar sonini 10 taga yetkazish va quvvatli hisoblash serverlarini ishga tushurish.

¹ <https://library-tsul.uz/suniy-intellekt-ishtirokidagi-kelajak-kutubxonalari-afzallik-va-kamchiliklar-sharipova-g-sharipova-sh-2025/>

3-TOM, 3 - SON

Xalqaro reytinglar: Hukumatning sun'iy intellektga tayyorgarlik indeksida O'zbekistonni birinchi 50 ta davlat qatoriga kiritish.

Sun'iy intellektning kelajagi va ehtimoliy xavflari.²

SI texnologiyalarining jadal rivojlanishi bilan birga, uning axloqiy va huquqiy jihatlari ham muhokama qilinmoqda. Ba'zi mutaxassislar SI ning nazoratsiz rivojlanishi insoniyat uchun xavf tug'dirishi mumkinligini ta'kidlashadi. Shu sababli SI ni ishlab chiqarish va qo'llashda ehtoyotkorlik bilan yondashish, etika qoidalari va tamoyillarini ishlab chiqish muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Sun'iy intellekt texnologiyalari kelajakdani shakillantirishda katta salohiyatga ega bo'lib, turli sohalarda samaradorlikni oshirish va yangi imkoniyatlar yaratishda muhim ro'l o'ynamoqda. O'zbekistonda SI ni rivojlantirish bo'yicha qabul qilgan strategiya mamlakatning raqamli iqtisodiyotini yuksaltirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga SI ning axloqiy va huquqiy jihatlari hisobga olgan holda, uning xavfsiz va samarali qo'llanishini ta'minlash zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. <http://lex.uz//uz/docs/-7158604> Sun'iy intellekt texnologiyalarini 2030-yilga qadar rivojlantirish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida.
2. O'ZBEKISTONDA SUN'IY INTELEKTNING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI – тема научной статьи по экономике и бизнесу читайте бесплатно текст научно-исследовательской работы в электронной библиотеке КиберЛенинка
https://cyberleninka.ru/article/n/o-zbekistonda-sun-iy-intellektning-rivojlanish-istiqbollari?utm_source=chatgpt.com
3. <https://gov.uz/oz/digital/news/view/24510> O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi (<https://gov.uz/oz/digital/news/view/24510>) O'zbekiston Prezidentining "Sun'iy intellekt texnologiyalarini 2030-yilga qadar rivojlantirish

² https://proza.uz/posts/suniy-intellekt-va-uning-kelajagi-Tlx7Ya48kUCFbCX_0eYjLAProza
(https://proza.uz/posts/suniy-intellekt-va-uning-kelajagi-Tlx7Ya48kUCFbCX_0eYjLA)
<https://pedagogs.uz/ped/article/view/1231>

3-TOM, 3 - SON

strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori e'lon qilindi O'zbekiston Respublikasi
Hukumati portali yagona platformasi

4. <https://library-tsul.uz/suniy-intellekt-ishtirokidagi-kelajak-kutubxonalari-afzallik-va-kamchiliklar-sharipova-g-sharipova-sh-2025/>
5. <https://www.gazeta.uz/oz/2024/10/17/intelligence/> Газета.uz
(<https://www.gazeta.uz/oz/2024/10/17/intelligence/>)
<https://library.ziynet.uz/book/135608>
6. <https://yoshlarkelajagimiz.uz/ozbekistonda-suniy-intellektni-rivojlantirish-strategiyasi-tasdiqlandi-nimalar-belgilanmoqda/>

1. Gulnoza Qurbonova Abduholiq qizi. (2024). Hydronyms are a component of onomastics. INTERNATIONAL CONFERENCE ON MODERN DEVELOPMENT OF PEDAGOGY AND LINGUISTICS, 1(1), 169–172.
<https://universalconference.us/universalconference/index.php/icmdpl/article/view/190>
2. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=wUPhn4YAAAAJ&citation_for_view=wUPhn4YAAAAJ:KlAtU1dfN6UC
3. Abduholiqovna Q. G. Development of the Concept “Knowledge” in English //Academicia Globe. – 2021. – T. 2. – №. 04. – C. 91-94.
4. Abduholiqovna Q. G. Preliminary study of uzbek hydronymy on the roots //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 11. – №. 7. – C. 215-218.
5. Qurbonova, Gulnoza. "THE STUDY OF ENGLISH HYDRONYMY AND STRUCTURE." Philological issues are in the eyes of young researchers 1.1 (2023).
6. Qurbonova G. THE STUDY OF ENGLISH HYDRONYMY AND STRUCTURE //Philological issues are in the eyes of young researchers. – 2023. – T. 1. – №. 1.
7. Rakhimova Shakhnoza Juraqulovna. (2024). CONCEPT IN LINGUOCULTUROLOGY AND THE UNIQUENESS OF THE CONCEPT OF “GRATITUDE”. European Journal of Interdisciplinary Research and Development, 23, 43–45. Retrieved from
<https://www.ejird.journalspark.org/index.php/ejird/article/view/960>
8. Qurbonova Gulnoza Abdukhalik qizi. № 17 (255) / 2019 The notions of “knowledge”, “action” and “learning” p217 Молодой ученый Международный научный журнал
9. Qurbonova Gulnoza Abduholiqovna. (2021). EPISTEMOLOGICAL APPROACHES AND THE PSYCHOLOGY OF KNOWLEDGE. Emergent: Journal of Educational

3-TOM, 3 - SON

Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL), 2(04), 50–53. Retrieved from <https://ejedl.academiascience.org/index.php/ejedl/article/view/23>

10. Qurbonova Gulnoza Abduholiqovna. (2021). DEVELOPMENT OF THE CONCEPT “KNOWLEDGE” IN ENGLISH. *Academicia Globe: Inderscience Research*, 2(04), 91–94. Retrieved from <https://agir.academiascience.org/index.php/agir/article/view/59>
11. Qurbonova Gulnoza Abduholiqovna, & Toshtemirova Dinora Qurbonazarovna. (2021). DIFFICULTIES OF LEARNING ENGLISH. *JournalNX - A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal*, 7(10), 128–131. <https://doi.org/10.17605/OSF.IO/HQX67>

